
Energistrategi

Vännäs kommun

2011-02-15

Innehåll:

1	Inledning.....	3
1.1	Syfte.....	3
1.2	Organisation av arbetet.....	3
1.3	Avgränsning/koppling till andra styrdokument.....	3
1.4	Revidering och implementering.....	3
1.5	Klimatmål i Sverige och världen.....	4
1.6	Kommunens möjligheter att påverka.....	4
2	Nuläge.....	5
2.1	Energianvändning.....	5
2.2	Totala ytor.....	6
2.3	Transporter.....	6
2.4	Energikostnader.....	7
3	Visioner, mål och handlingsplan.....	8
3.1	Transporter.....	8
3.2	Fastigheter och byggande.....	10
3.3	Energiproduktion och energiförsörjning.....	12
3.4	Utbildning.....	13

1 Inledning

1.1 Syfte

Den negativa klimatpåverkan som utsläppen av växthusgaser till atmosfären ger upphov till påverkar såväl Sverige och Europa som hela vår planet. Energi- och klimatfrågan är därför med sin miljöpåverkan en av de största utmaningarna som världen och Vännäs kommun står inför. Frågan har även en tydlig koppling till kommunikationer, sysselsättning och näringslivsutveckling. Det sätt som vi arbetar med energi- och klimatfrågor är därför av betydelse för en hållbar samhällsutveckling i Vännäs kommun. Genom att upprätta en energistrategi visar således Vännäs kommun att vi arbetar för att ta vårt ansvar för att nå de nationella och regionala klimat- och energimålen. Vi vill år 2020 vara långsiktigt hållbara, både ekonomiskt och miljömässigt.

1.2 Organisation av arbetet

Styrgrupp

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Arbetsgrupp

Arbetsgruppen består av följande personer:

Laila Asplund – Fastighetschef

Håkan Grubbström – Drifttekniker/Energisamordnare

Jonas Holmberg – Gatu chef

Maria Sjögren – Energi – och klimatrådgivare

Arbetsgruppens uppgift är att ta fram visioner, mål och åtgärdsplan.

1.3 Avgränsning/koppling till andra styrdokument

Energistrategin gäller den kommunala organisationen och Vännäs Bostäder. Som basår för energianvändningen används år 2009. Som ytenhet när det gäller uppföljning av mål och visioner används A_{temp} enligt Boverkets definition.

Den gamla energiplanen, energistatistik samt Aalborgåtagandet är dokument som har använts i arbetet. Energistrategin sammanfattar alla dessa dokument utifrån uppsatta energimål.

1.4 Revidering och implementering

Energistrategin skall vara ett levande dokument som revideras kontinuerligt. Den skall följas upp varje år. Strategin innehåller åtgärdsplaner som beskriver de konkreta åtgärder som kommunen åtar sig att genomföra under en fyraårsperiod, 2011-2014 samt kommande period 2015-2020.

Åtgärdsplanen skall tas med och prioriteras i kommunens budget och tas med i verksamhetsplaneringen inför varje år. Åtgärdsplanen för år 2015–2020 skall revideras senast år 2014.

För de åtgärder där alla förvaltningar berörs är det förvaltningscheferna som är ansvariga för att arbetet genomförs. I dessa fall bildas lämpligen grupper där alla förvaltningar är representerade och det är i dessa grupper som åtgärderna planeras. Övriga åtgärder som berör enstaka förvaltningar, avdelningar eller yrkesroller har som ansvar att själva driva igenom och planera åtgärderna. Det är respektive förvaltnings ansvar att följa upp att åtgärderna har genomförts.

1.5 Klimatmål i Sverige och världen

Det svenska klimatarbetet bedrivs på flera nivåer. På global nivå finns Kyotoprotokollet som är en internationell överenskommelse slutet 1997 och senare klimatkonferensen i Köpenhamn 2009.

På Europeanivå finns följande mål:

- 20 procent lägre utsläpp av växthusgaser till 2020
 - 20 procent ökad energieffektivitet
 - 20 procent andel förnybar energi
- I detta mål ingår att andelen biodrivmedel skall vara 10 procent av trafikens energianvändning.

På nationell nivå finns följande mål fram till år 2020:

- 40 procent minskning av klimatutsläppen
- Minst 50 procent förnybar energi
- 20 procent effektivare energianvändning
- Minst 10 procent förnybar energi i transportsektorn

På regional nivå skall under år 2011 det regionala arbetet vidareutvecklas och miljömålet Begränsad klimatpåverkan kommer revideras med nya ambitiösa mål kring klimatanpassning, reduktion av växthusgaser, mer effektiv energianvändning och att andelen energi från förnybara energikällor ska öka.

1.6 Kommunens möjligheter att påverka

Kommunen har en viktig roll att spela inom energi- och klimatarbetet genom sitt ansvar för fysisk planering, energiplanering, tillsyn samt drift av de egna tekniska anläggningar. Kommunen har samtidigt goda möjligheter att påverka utvecklingen genom sitt ansvar för information, utbildning och rådgivning.

Kommunen som organisation bidrar med en relativt stor del av kommunens totala utsläpp av växthusgaser. Genom att se över sin energiförbrukning, tjänsteresor, transporter samt inom ramen för upphandling ställa klimatkrav, kan kommunen minska sin egen klimatpåverkan avsevärt. Slutligen spelar kommunen en viktig roll för informationsspridning och folkbildning.

2 Nuläge

Basåret är satt till 2009.

2.1 Energianvändning

Den köpta energin för fastigheter baseras på de fastigheter som finns med i listan enligt Bilaga 1. Byggnader med kallhyra finns inte med i underlaget då kommunen inte direkt kan påverka energianvändningen i dessa byggnader. All övrig energianvändning till fritidsanläggningar, gatubelysning, verksamheter mm ingår i tabellen nedan.

Då fjärrvärmeförbrukningen för Vännäs kommun och Vännäs Bostäder ligger under samma statistik har också de övriga energislagen lagts ihop.

Vännäs kommun och Vännäs Bostäder

Fjärrvärme (MWh)	Elkraft (MWh)	Pellets (ton)	Olja (m ³)	Totalt (MWh)
14 357	16 689	110,3 (540 MWh)	25 (250 MWh)	31 836

Bränslemix för fjärrvärme

Enligt den lokale energileverantören ser bränslemixen för fjärrvärme ut som följer:

Bränsletyp	Andel
Biobränsle	93,2 %
Eldningsolja	5,3 %
Elkraft	1,5 %

Vindkrafts-el – köpt mängd

Kommunen köper idag ingen vindkraftsel.

Egenproducerad el – sol, vind och vatten

Kommunen har i dag ingen egenproducerad el.

Egenproducerad värme – sol, förnybar energi

Kommunen har i dag ingen egenproducerad solenergi eller annan egenproducerad förnybar energi.

2.2 Totala ytor

Vännäs kommun

BRA: 85 602 m²

Vännäs Bostäder

BOA: 21 759 m²

LOA: 2 221 m²

2.3 Transporter

Antal fordon

	Personbilar	Bussar	Lastbilar (lätt +tung)	Brandbilar
KLK	2		1	
SBF	5		23	
Lilja	29	1	16	
VOF	27	1	3	
Räddningstjänsten	1		2	6

Antal egna bilar som uppfyller miljökraven (enligt förordning 2009:1)

5 st personbilar är miljöbilar (Vård och omsorgsförvaltningen). Det innebär att 8 % av kommunens personbilar är miljöbilar. Totalt hade kommunen 65 st personbilar hösten 2009.

Antal körda kilometer för alla fordon

Ingen statistik finns på detta.

Årsanvändning drivmedel

Drivmedel	Förbrukning (liter)
Bensin	132 544
Diesel	156 572

Årskostnad drivmedel

Vännäs Kommun	3 343 726 kr
Vännäs Bostäder	34 314 kr

Tjänsteresor med privat bil

Antal mil	39 548 mil
------------------	------------

2.4 Energikostnader

Vännäs kommun har energikostnader på totalt 21 751 kkr.

Fjärrvärme (kkr)	Elkraft (kkr)	Pellets (kkr)	Olja (kkr)	TOTALT (kkr)
8 527	12 820	179	225	21 751

Vännäs Bostäder har energikostnader på totalt 4 982 kkr.

Fjärrvärme (kkr)	Elkraft (kkr)	Pellets (kkr)	Olja (kkr)	TOTALT (kkr)
3 211	1 771	0	0	4 982

3 Visioner, mål och handlingsplan

Den kommunala organisationens visioner, mål och åtgärder inom energiområdet sätter grunden för hur organisationen långsiktigt skall utformas och hur den ska agera i det dagliga arbetet. Många områden är viktiga och i den här strategin är det uppdelat på fyra fokusområden som Transporter, Fastigheter och byggande, Energiproduktion och energiförsörjning, Utbildning. Denna del kommer också att vara den del som kommer att ses över och uppdateras varje år, för att detta dokument skall vara aktivt och för att se vilka förbättringar som görs varje år.

3.1 Transporter

Vision 2014

Minska transporternas miljöpåverkan

Vision 2020

Användningen av fossilt bränsle för transporter har upphört

Mål 2011-2014

- Minska bränsleförbrukningen med 20 % (liter/mil)
- Öka antalet miljöfordon med 15 %¹

Mål 2015- 2020

- Öka antalet miljöfordon med minst 30 %

¹ Enligt Förordning (2009:1) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor

Åtgärdsplan 2011-2014

Åtgärd	Ansvarig	Slutfört
<ul style="list-style-type: none"> Skapa rutiner för att föra statistik på transporterna inom kommunen (antal fordon, vilken typ, bränsleförbrukning, antal körda mil, kostnader mm) 	Alla förvaltningar	201106
<ul style="list-style-type: none"> Utbilda all personal som kör i tjänsten i sparsam körning 	Alla förvaltningar	201206
<ul style="list-style-type: none"> Vid upphandling av persontransporter ställs krav på att fordonen skall vara miljöfordon och/eller drivas av förnyelsebara bränslen 	Upphandlingsansvariga	201412
<ul style="list-style-type: none"> Utöka miljöbilspoolen för att undvika att privata bilar används 	Alla förvaltningar	201412
<ul style="list-style-type: none"> Skapa förutsättningar för att telefonmöten, videokonferens och andra IT-lösningar skall vara förstahandsvalet vid träffar och möten. 	IT-ansvariga	201106
<ul style="list-style-type: none"> Bevaka och stödja utvecklingen av biogasframställning i kommunen 	Näringslivs-service	201412

Åtgärdsplan 2015-2020

Åtgärd	Ansvarig	Slutfört
<ul style="list-style-type: none"> Bygga ut cykelvägar och främja cykelanvändning 	Gatuavdelningen	2020
<ul style="list-style-type: none"> Delta i arbetet med biogasprojekt 	Alla förvaltningar	2020

3.2 Fastigheter och byggande

Vision 2014

Fastighetsorganisationen arbetar effektivt med drift och underhåll där fokus är ett långsiktigt hållbart och energieffektivt fastighetsbestånd.

Vision 2020

Alla hus som byggs i kommunal regi är nära-nollenergibyggnader², enligt EU-direktivet. Alla byggnader värms med förnyelsebar energi. Den el som används för fastigheterna är uteslutande förnyelsebar.

Mål 2011-2014

- Energianvändningen till uppvärmning av värme och varmvatten i varje fastighet har minskat med 15 % jämfört med 2009 (kWh/m²)
- Elanvändningen i varje fastighet har minskat med 20 % jämfört med 2009 (kWh/m²)
- Vid byte av utrustning, alltid välja utrustning med så effektiv energianvändning som möjligt
- De kommunala fastigheternas uppvärmning (värme och varmvatten) skall vara förnyelsebar energi
- Vi ställer krav på energieffektivitet vid köp av varor och tjänster och viktas energieffektivitet och miljö vid upphandlingar

Mål 2015-2020

- Energianvändningen till uppvärmning av värme och varmvatten i varje fastighet har minskat med 30 % jämfört med 2009 (kWh/m²)
- Elanvändningen i varje fastighet har minskat med 40 % jämfört med 2009 (kWh/m²)
- Alla hus som byggs i kommunal regi är nära-nollenergibyggnader

²Nära-noll-energibyggnaders krav är ännu inte fastställt, detta kommer Energimyndigheten att göra under 2011

Åtgärdsplan 2011-2014

Åtgärd	Ansvarig	Slutfört
<ul style="list-style-type: none"> • Utbildning av energisamordnare och driftpersonal i energieffektivisering 	Fastighetsavdelningen	201112
<ul style="list-style-type: none"> • Sätta upp kriterier för inköp och upphandling av energieffektiv utrustning 	Fastighetsavdelningen Upphandlingsansvariga	201106
<ul style="list-style-type: none"> • Policy skall upprättas, med fastställda krav med avseende på energi och miljö, vid nybyggnation och större ombyggnationer 	Fastighetsavdelningen	201112
<ul style="list-style-type: none"> • En av kommunens fastigheter ska ha en solvärmeanläggning i kombination med annan förnyelsebar energikälla 	Fastighetsavdelningen	201212
<ul style="list-style-type: none"> • Individuell mätning på värme, el och vatten, i enlighet med EU-direktivet, i kommunens egna bostadshus (direktivet gäller nyproduktion) 	Fastighetsavdelningen Vännäs Bostäder	201412
<ul style="list-style-type: none"> • Konvertering av uppvärmningssystem i fastigheter, till förnyelsebara energikällor 	Fastighetsavdelningen	Löpande fram till 201412
<ul style="list-style-type: none"> • Vid byte av gatubelysning skall så effektiv belysning som möjligt väljas 	Gatuavdelningen	201412
<ul style="list-style-type: none"> • Utbyte av styr- och reglerutrustning i kommunens fastigheter 	Fastighetsavdelningen	Löpande fram till 201412

Åtgärdsplan 2015-2020

Åtgärd	Ansvarig	Slutfört
<ul style="list-style-type: none"> • Utbyte av styr- och reglerutrustning i kommunens fastigheter 	Fastighetsavdelningen	Löpande fram till 202012
<ul style="list-style-type: none"> • Konvertering av uppvärmningssystem till förnyelsebara energikällor 	Fastighetsavdelningen	Löpande fram till 202012

3.3 Energiproduktion och energiförsörjning

Vision 2011-2020

Den energi som kommunen använder till sin verksamhet är till 100 % förnyelsebar

Mål 2011-2020

- Ett vindkraftverk på Starrberget samt även på andra lämpliga platser
- Ett flertal anläggningar för solvärme finns på kommunens fastigheter

Åtgärdsplan 2011-2020

Åtgärd	Ansvarig	Slutfört
<ul style="list-style-type: none">• Utred möjligheten att installera solvärme på Norrmalms ridhus och fritidsanläggningen	Fastighetsavdelningen	201212
<ul style="list-style-type: none">• Utred kring byggandet av vindkraftverk på Starrberget och andra möjliga platser	Fastighetsavdelningen Miljö- och Hälsoskyddsavdelningen	202012

3.4 Utbildning

Vision 2011-2020

Alla verksamheter inom kommunen ska medverka till en långsiktigt hållbar utveckling genom att kontinuerligt engagera alla medarbetare och verksamheter i energi- och klimatarbetet.

Mål 2011 -2020

Alla verksamheter ska genomgå en energi – och klimatutbildning.

Åtgärdsplan 2011- 2020

Åtgärd	Ansvarig	Slutfört
<ul style="list-style-type: none"> Ta fram ett utbildningspaket inriktat för driftpersonal kring energieffektivisering 	Fastighetsavdelningen	201112
<ul style="list-style-type: none"> Energi – och klimatutbildning riktat till alla verksamheter inom kommunen 	Alla förvaltningar	202012

